

SABIES QUE... |
NICOLAU GUANYABENS

el popular i exitós Cacaolat va estar catorze anys desaparegut del mercat?

La història del Cacaolat està lligada a la família Viader, originària de Cardedeu i escampada per Barcelona. Joan Viader Roger en va ser l'inventor, va ser qui el va patentar, qui en va registrar la marca, qui la va fer ressorgir després de molts anys d'absència obligada i qui la va comercialitzar durant més de tres dècades. Si la tenacitat és un valor que empeny la persona a mantenir-se constant i ferm en la voluntat per tal d'assolir un determinat horitzó possible, Viader és un bon exemple d'home tenaç.

En Joan havia nascut el 1906 i de ben jove ja feia de gerent d'una empresa lletera que l'any 1925 havia fundat el seu pare, Marc Viader, conjuntament amb onze socis més del món de la comercialització de la llet a la ciutat de Barcelona. Era la Sociedad Anónima Letona.

Interessats per conèixer els últims avenços tècnics de la indústria làctica, pare i fill van plantar-se a la Fira Internacional de Budapest el maig de 1931. La casualitat els va dur a assistir al casament de la filla d'un comissari de l'exposició. Allà feien durar les celebracions tot un dia i abans de mitjanit els van servir una beguda refrescant a base de cacau i llet. El que va sorprendre i disparar la curiositat del jove Viader va ser que es bevia en fresc i que era un batut lleuger, un producte allunyat de la típica xocolata calenta i espessa que es servia de punta a punta de la península ibèrica.

De tornada a Barcelona, el jove emprenedor es va tancar hores al laboratori de la fàbrica de Letona, amb una intuïció i el propòsit de trobar un producte semblant. Finalment va aconseguir una barreja òptima de cacau pur, llet semidesnatada i aromes naturals. Una fórmula agradable al paladar, sense conservants i apta per a l'esterilització en ampolla. El desembre de 1931 patentava i registrava la marca Cacaolat i el juny de 1933 presentava amb èxit el refresc a la VI Fira de Mostres de Barcelona.

La Guerra Civil va paralitzar la producció de Cacaolat. Amb l'aïllament internacional a què fou sotmès el règim de Franco, la importació de cacau va davallar i el poc que

"Viader va morir a mitjans dels anys setanta, envoltat dels seus, però en austeritat"

"El 1939, amb la fàbrica desfeta per dos bombardeigs va fer remuntar l'empresa"

n'arribava no tenia prou qualitat. Catorze anys sense el batut de curta però brillant trajectòria, un record més d'aquelles coses que existien "d'abans de la guerra".

La tenacitat és un valor que fa que no tot quedi en l'impuls inicial i que fa que la continuïtat s'imposi al llarg del temps superant moments adversos. L'any 1939, amb la fàbrica desfeta per dos bombardeigs i un munt d'antics treballadors que volien tornar a la feina, Joan Viader encapçalà la remuntada de l'empresa. Passats deu anys, un diumenge d'estiu de l'any 1950, Joan Viader portà al seu pare, que vivia jubilat a la casa de Cardedeu, un Cacaolat. L'ensenyà als seus fills, que no sabien ni que havia existit, i el tornà a comercialitzar, ara amb la frase "De igual calidad al de 1936". El producte va esdevenir una de les begudes més populars de Catalunya i la primera, en tot el món, com a batut industrial de llet i cacau.

La tenacitat es construeix sobre el camp de les possibilitats certes. Res d'obstinació cega. Es construeix amb l'esforç diari. Res d'atzar. Es construeix no defallint davant les contrarietats. Però l'any 1964 la contrarietat va venir de dins i va ser insalvable. En Joan Viader va ser destituït i despatxat com a gerent de Letona pels seus propis germans, socis propietaris de tot plegat. Per què? Cal recular al 1936 per saber que en Joan, en un acte d'honestedat i bona fe, havia cedit al seu pare Marc la titularitat de la patent i la marca per a profit de tota la família. I ja se sap, en morir el pare l'any 1954, testà a favor dels vuit fills que tenia. A partir d'aquí, les lluites familiars van fer la resta. Més endavant, els germans van quedar abocats a vendre el monstre làctic. Primer, el va comprar la madrilenya Clesa, després la multinacional italiana Parmalat.

Joan Viader va morir a mitjans dels setanta, envoltat dels seus, però en una austeritat propera a la pobresa. En els darrers anys havia intentat pel seu compte un nou negoci amb un producte anomenat Cacaollet però no va poder fer front al producte que ell mateix havia creat l'any 1931: el Cacaolat. ■

Informació extreta de www.jviader.com

